

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
	Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg	

Budsjett 2021 Oppvekst- og kulturutvalget

Henvisning til lovverk:

Vedlegg

1 Vedlegg budsjettforslag 2021-2024

Kommunedirektørens innstilling

For sektor 2 foreslås følgende foreløpige budsjett 2021:

Saksopplysninger

Innledning

Kommunestyret behandler 25.06.20 sak om foreløpig budsjettramme for 2021. I forkant skal sektorutvalgene og formannskapet behandle saken.

Når budsjettramme for 2021 settes, tas det utgangspunkt i vedtatt ramme for 2021 i økonomiplanen for 2020-2023, som ble vedtatt i desember 2019. Vedtatt budsjettramme for 2021 er som følger:

Økonomisk ramme 2021

Tall i hele kroner	Budsjett 2021
1 Sektor for administrasjon	29 128 023
2 Sektor for oppvekst og kultur	134 492 480
3 Sektor for helse og omsorg	147 102 007
5 Selvkost	311 120
6 Sektor for drift og utvikling	42 308 703
7 Skatter og rammetilskudd	-360 010 500
8 Renter, avdrag og avsetninger	6 338 166
0 Prosjekter og interkommunale selskap	330 000

Generelt om kommuneøkonomien

Regjeringen la 12.mai 2020 frem proposisjon 105 S (2019/2020) Kommuneproposisjon 2021. Kommuneproposisjonen gir føringer for forslaget til statsbudsjett 2021 som legges frem i begynnelsen av oktober.

I kommuneproposisjonen legges det opp til en vekst i kommunenes frie inntekt i 2021 på mellom kroner 2,0 milliarder og kroner 2,4 milliarder. Det er usikkerhet knyttet til merutgiftene på demografiske endringer. Beregninger fra TBU (Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi) viser at merutgiftene til befolkningsutviklingen i 2020 trolig vil utgjøre kroner 1,6 milliarder. Veksten i kommunens samlede pensjonskostnader anslås til å være kroner 300 millioner ut over det som dekkes av kommunal deflator (gjennomsnittet av pris- og lønnsstigning).

Skatteinntektene

Forslaget til skatteøren fastsettes med bakgrunn om at skatteinntektene skal utgjøre 40% av kommunens samlede inntekter.

Skjønnsstilskudd

Den samlede skjønnsrammen for 2021 er nedjustert med kroner 100 millioner fra 2020. I følge fylkesmannen er det grunn til å tro at rammen til fylkesrammen i Troms reduseres ytterligere i årene fremover. Basisrammen til Troms og Finnmark er på kroner 508 per innbygger, mot landsgjennomsnittet som er på kroner 178 per innbygger.

Eiendomsskatt

Regjeringen foreslår å redusere den maksimale eiendomsskattesatsen fra 5 til 4 promille for bolig og fritidsbolig fra 2022, og ikke fra 2021 som opprinnelig varslet.

Kommunal forvaltning

Staten har et overordnet ansvar for å sørge for å organisere forvaltningen på en slik måte at alle innbyggere i landet, uansett bosted, har tilgang på gode og likeverdige offentlige tjenester. Fylkesmannen har fått en sentral rolle i den videre dialogen med kommunene. Regjeringen mener at i de aller fleste tilfellene vil kommunesammenslåing være den beste løsningen for blant annet små kommuner med kapasitet- og kompetanseutfordringer.

Inntektssystemet

Regjeringen skal i vår oppnevne et utvalg som skal foreta en helhetlig vurdering av inntektssystemet for kommunen, og skal gi prinsipielle og faglige vurderinger av fordelingen av inntekter og behovet for utjevning mellom kommunene. Forrige endring av inntektssystemet var i 2017.

Regjeringen tar sikte på en ny kostnadsnøkkel for grunnskolen fra 2021. Dette for å kunne ta hensyn til innføringen av normen for lærertetthet. Endringen fases inn over to år.

Departementet har kommet til at det bør foretas en samlet gjennomgang av behovet for regionalpolitiske tilskudd og hvilke kommuner disse tilskuddene skal nå. Det innebærer bruk av distriktpolitiske virkemidler, herunder distriktsrettet investeringsstøtte og differensiert arbeidsgiveravgift. Den utregningen vil også kunne medføre endringer i distriktstilskuddet Nord-Norge.

Drøftinger med tillitsvalgte

Budsjettbehov/endringer innenfor de respektive sektorer vil bli drøftet med de tillitsvalgte.

Kommunedirektørens generelle vurderinger

Det vil i årene fremover fortsatt være utfordringer knyttet til kommuneøkonomien. Folketallet i Nordreisa har gått ned de to siste årene, samtidig som landet forøvrig øker i folketall. Dette medfører at Nordreisa kommune får stadig mindre andel av statlige overføringer som følge av at kommunen ikke øker like mye som gjennomsnittet.

Nordreisa kommune har hatt økonomiske utfordringer i mange år som følge av at utgiftene har økt mer enn inntektene. I 2019 var netto driftsresultat negativt, og utgiftene var kroner 18 millioner høyere enn inntektene.

Kommunedirektørens signaler fremover er at det må foretas omstilling og effektivisering i samtlige sektorer for å imøtekomme reduserte økonomiske rammer og utfordringer med rekruttering av personell. Sektorene må ta utfordringer i sektoren innenfor egne rammer. Dersom nye tiltak skal gjennomføres må det hentes fra sektorens totalramme på bakgrunn av omdisponeringer.

Sektorene må i sine budsjettframlegg for 2021 – 2024 først kvalitetssikre at driften i 2020 ligger innenfor vedtatte budsjettrammer. Hvis man har avvik i inneværende års budsjett så må man justere driften slik at man oppnår balanse. Dette kan eksempelvis skje ved justert bemanning, redusert inntak av vikarer og utsettelse av vare- og tjenestekjøp.

Sektorene må i sine budsjettforslag være tydelig i forhold til samlet bemanning (antall årsverk) i de enkelte budsjettårene i perioden 2021 – 2024.

Sektorleders innspill og vurderinger av oppvekst- og kultursektoren

Driften i forhold til vedtatt budsjett for 2020

Virksomhetene i sektoren holder seg til vedtatt budsjettplan, med noen unntak
Moan skole ligger an til et merforbruk på kr. 900 000
Hovedårsaken er forbruk av vikarer og personell som overstiger budsjettrammen
Oksfjord oppvekstsenter har behov for økt ramme grunnet nye spesialpedagogiske tiltak
Flere tiltak foreslås for å redusere merforbruket, blant annet revidering av vedtekter SFO
Det er igangsatt opplæringstiltak med alle nye rektorer for å sikre at budsjettplanen overholdes
Barnehagenes fellestiltak ligger an til et merforbruk på kr. 300 000
Hovedårsaken er omfanget av spesialpedagogiske tiltak som er høyere enn budsjettrammen

Det er gjennomført vedtak om nedtrekk av 8 lærerstilling med virkning fra 1.8.2020
Det er gjennomført vedtak om nedtrekk av 70 % lederstilling på forebyggende enhet
Det er gjennomført vedtak om å holde en 30% lærerstilling i finsk vakant
Det er gjennomført vedtak om å holde en lærerstilling vakant ut skoleåret ved Storslett skole

For å komme i balanse i 2020 krever det flere parallelle innsparingstiltak i sektoren:
Botiltaket avvikles og vi starter med ettervernstiltak for enslige mindreårige over 20 år
Botiltaket avvikles i august 2020 og det er tidligere enn vedtatt budsjettplan 29.1.2020
Barnehagene som ikke er fulltallige reduserer bemanningen for barnehageåret 20/21
Sommerbarnehagetilbudet reduseres fra 4 til 1 uke og PPT flytter fra privat til offentlig bygg

I tabellen nedenfor er det synliggjort hvordan sektoren kvalitetssikre at driften i 2020 ligger innenfor vedtatte budsjettrammer. Avvikene i inneværende års budsjett justeres slik at driften oppnår balanse gjennom tiltak innad i sektoren.

Effekt av merforbruk nye tiltak og innsparingsmuligheter	2020
Stipulert merforbruk skoler	900 000
Stipulert merforbruk spes.ped- tiltak i barnehagen	300 000
Kombinasjonsklassen avsluttet - tiltaket gir ingen effekt inneværende år	0
Midlertidig nedbemanning i barnehager grunnet lavt barnetall 22 ledige plasser	-560 000
PPT flytter fra privat til offentlig bygg	-120 000
Redusere bemanning på SFO	-170 000
Redusere tilbud om sommerbarnehage	-113 000
Tiltak vedtatt 29.1.20 Avvikle botiltak EM	-650 000
Øke ramma til Oksfjord 30% 1.klassing	113 000
Økt én stilling i barnevernet - brukes til oppdekning av sykefravær	400 000
Samlet effekt av tiltak og justering av driften	100 000

Budsjett 2021

I budsjettbehandlingen for 2021 er det nødvendig å ta stilling til hvordan barnehagetilbudet skal være i Nordreisa. Tall fra 1.6.20 viser at det er 36 ledige plasser fordelt på 22 i den offentlige barnehagen og 14 i de private barnehagene. Plan for barnehagestruktur i Nordreisa er igangsatt. I planprosessen utarbeides det et beslutningsgrunnlag som vil gi bedre mulighet for barnehageeiere og politikere til å ta informerte beslutninger. Investeringer i barnehage er kostbart. Det er derfor viktig at de beslutningene som gjøres med hensyn til nye investeringer er riktige. Barnehager må bygges/ombygges på riktig sted og ha rett størrelse, både på kort og lang sikt.

Samarbeidet med VGO om kombinasjonsklassen ble avsluttet i 2020. Det er ikke et lovpålagt tilbud. Avdeling oppvekst og kultur ønsker å styrke voksenopplæringen ved å øke ramma til VO så de kan prioritere alle lovpålagte tjenester.

I barnevernstjenesten økes den faste bemanningen med én stilling. Sykefraværet i tjenesten har vært på gjennomsnittlig 20% og tjenesten har hatt et betydelig merforbruk på konsulenttjenester for å dekke opp ved sykefravær. Stillingen ble opprettet i forbindelse med avviklingen av botiltaket Solbakken hvor en av de ansatte hadde barnevernsbakgrunn. I budsjettåret 2021 er det forventet at stillingen dekkes inn med refusjonsgrunnlag for sykemeldinger og en samlet reduksjon i bruk av konsulenttjenester.

Barnevernstjenesten er lokalisert i Bankbygget og husleieavtalen gjelder til 1. oktober 2021. Det er planlagt en samlokalisering av flere enheter på Storslett skole når nye Moan står ferdig, men den gamle tannlegefløya kan ferdigstilles til barnevernstjenesten slik at de kan flytte over i kommunalt bygg fra og med 1. oktober 2021. Det er tidligere enn planlagt og gir en innsparing for sektoren med 3/12 virkning i 2021.

Vedtatt budsjettplan 29.1.20 hadde flere tiltak for å balansere budsjettet i 2021. Mange av tiltakene kan iverksettes i løpet av budsjettåret, men vi foreslår justeringer på flere tiltak. To av tiltakene justeres fra å ha full års-virkning til 5/12 virkning grunnet forsinkelser i byggeprosessen ved Høgegga barnehage. I barnevernet har vi tatt vekk ambisjonen om å kunne ta ned en stilling, dels fordi vi står uten et interkommunalt samarbeid som gjør at vi er færre i tjenesten, men også fordi vi ser at tjenesten har et etterslep på avvik og at vi trenger å styrke tjenesten med faste stillinger, også for å unngå store overskridelser på

konsulenttjenester. Tiltaket som skulle redusere bruk av tiltak i tjenesten er også justert ned fra kr 900 000 til kr 237 000. Innen kultur er også forlaget om å ta ned 50% stilling tatt vekk i 2021.

Øvrige tiltak opprettholdes i 2021: Nedtrekk 3 lærerstillinger og felles styrerressurs i Sørkjosen og Leirbukt barnehage.

Økonomiplanen 2022 –2023 – 2024

I økonomiplanen som ble vedtatt i 2019 vises det til: I løpet av en fireårsperiode kan det være mulig å få et tjenestetilbud hvor barnevern, helsesykepleiere og PPT er samlokalisert med skole. Vi trenger en omdreining i tjenestene fra saksbehandling og utredninger til mer forebygging og veiledning ute i barnehage og skole. Skolene har gjennomført en omstilling som gir alle elever en god begynneropplæring og tilpasset opplæring innenfor klassens fellesskap. Skolene har utviklet et godt system som sikrer at alle som trenger det får intensiv opplæring. Barneskolen er samlet på Moan skole og ungdomstrinnet er samlokalisert med voksenopplæringen. Skoletilbudet opprettholdes i Rotsundelv og i Oksfjord så lenge det er elevgrunnlag for skoledrift. I barnehagen vil det settes ned en arbeidsgruppe som skal se på barnehagestrukturen og hvilke muligheter det er for større barnehager fordelt på færre bygg. Ny 4- avdelingsbarnehage på Høgegga ferdigstilles i løpet av perioden og vil da gi rom for Storslett barnehage.

I forhold til driftsbudsjettet ser sektorleder følgende effektiviseringstiltak, behov og utfordringer for økonomiplan perioden 2021-2024:

Den største utfordringen er å kunne levere kvalitet i alle tjenester i sektoren, med færre ansatte. For å klare dette er omstilling og effektivisering nødvendig. Samlokalisering og samarbeid er nøkkelen for å klare dette. Spesialkompetansen til PPT, barnevern og helsesykepleiere blir viktig for barnehagene og skolene. Personalet som til daglig arbeider med barn i barnehage og skole trenger støtte, veiledning, råd og gode samarbeidspartnere for å sikre gode oppvekstvilkår for alle barn og i Nordreisa. Samlokalisering og større enheter vil også gi muligheter for større fagmiljøer, men det vil også gi muligheter til å samordne ledelse og redusere antall ledere i sektoren.